

Geliş Tarihi (Recieved): 25-11-2025
Kabul Tarihi (Accepted): 29-12-2025

Prof. Dr. Metin And'ı “Dionisos ve Anadolu Köylüsü” ile Yeniden Anmak: Metin And'ı Anma Günleri-II (13-15 Kasım 2025)

Pınar Kasapoğlu*

Kasapoğlu P., “Prof. Dr. Metin And'ı “Dionisos ve Anadolu Köylüsü” ile Yeniden Anmak: Metin And'ı Anma Günleri-II (13-15 Kasım 2025)”, Türk Folklor Araştırmaları/Turkish Folklore Research journal. Yıl/. Sayı: XXX, pp-pp. e-ISSN 3023-4670. DOI: 10.61620/tfa123. <https://turkfolklorarastirmalari.com>

Öz

İlkinin 29-30 Eylül ve 1 Ekim 2023 tarihlerinde gerçekleştirildiği “Metin And'ı Anma Günleri”nin ikincisi, 13-15 Kasım 2025 tarihleri arasında Ankara’da Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi (DTCF) Halkbilimi Bölümü, Goethe Institut Ankara ve Cermodern işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Toplamda üç gün süren etkinlik, ilk iki gün gerçekleştirilen akademik sunumlar ve son gün gerçekleştirilen dans performansı ile sona ermiştir.

Anahtar sözcükler: Metin And, Dionisos ve Anadolu Köylüsü, anma günleri, DTCF, Goethe Institut Ankara, Cermodern

Remembering Prof. Dr. Metin And with “Dionisos and the Anatolian Peasant”: Metin And Memorial Days- II (November 13-15 2025)

Abstract

The second edition of the “Metin And Memorial Days,” which was first held on September 29-30 and October 1, 2023, took place in Ankara between November 13-15, 2025, in collaboration with the Department of Folklore at Ankara University's Faculty of Language, History, and Geography (DTCF), Goethe Institut Ankara, and Cermodern. The event, which lasted a total of three days, concluded with academic presentations held on the first two days and a dance performance on the final day.

* Doç. Dr., Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih- Coğrafya Fakültesi Halkbilimi Bölümü/Ankara University, Faculty of Language and History-Geography, Department of Folklore
pkasapoglu@ankara.edu.tr. ORCID ID 0000-0003-0106-368X.

Keywords: Metin And, Dionisos ve Anatolian Peasant, memorial days, DTCF, Goethe Institut Ankara, Cermodern

İlkinin 29-30 Eylül ve 1 Ekim 2023 tarihlerinde gerçekleştirildiği “Metin And’ı Anma Günleri”nin² ikincisi, 13-16 Kasım 2025 tarihleri arasında Ankara’da Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi (DTCF) Halkbilimi Bölümü, Goethe Institut Ankara, Cermodern, Yapı Kredi Yayınları ve Arşivciler Platformu işbirliği ile gerçekleştirilmiştir. Üç gün süren etkinlik, ilk iki gün yapılan akademik sunumlar ve son gün gerçekleştirilen performans ile sona ermiştir.

Hazırlık komitesinde Metin And’ın kızı Esra And’ın, Metin And’ın dostu Muzaffer Evcî’nin ve Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Halkbilimi Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Pınar Kasapoğlu’nun yer aldığı ve ön hazırlığı aylar süren bu etkinliğin ana teması “Dionisos ve Anadolu Köylüsü” olarak belirlenmiştir. Bu başlık altında konularını belirleyen akademisyen ve sanatçılarımızın sunum ve gösterileri üç gün boyunca farklı mekânlarda ilgiyle takip edilmiştir.

Fotoğraf 1. 2. 3. DTCF- Goethe-Institut Ankara ve Cermodern’de Etkinlik Komitesi Üyeleri

İlk olarak 1962 yılında Elif Kitapevi tarafından basılan, daha sonra 2019 yılında Sabri Koz editörlüğünde gözden geçirilmiş yeniden basımı Yapı Kredi Yayınları tarafından yapılan “Dionisos ve Anadolu Köylüsü” başlıklı kitap Metin And’ın dördüncü kitabıdır. “Eski Anadolu (Hitit, Yunan, Roma...), Trakya, Ortadoğu inanç ve ritüellerinin binlerce yıl öncesinden bugüne köylü oyunları görüntüsüne bürünerek yaşadığını

² Detaylı bilgi için bkz. And, E. (2024). “Metin And’ı Anma Günleri”, *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi* (367), 104-111, ile Ekinci, P. (2024). “Cumhuriyet’in 100. Yılında Türk Tiyatrosu ve Metin And Paneli”, *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi* (367), 111-116.

gösteren bu kitap, derin kaynak okumalarının yazıya dökülmüş hali ve “Oyun ve Büğü” kitabının da öz annesi olarak kabul edilmektedir.”³ Kitabının önsözünde bu bilgiyi Metin And kendi sözcükleriyle şu şekilde dile getirmiştir:

“Atatürk’ten beri bilinçli bir Anadolu sevgisi uyandı. Yalnız toprağına, köylüsüne değil, onun fışkırttığı uygarlıklarına da duyulan, henüz ürkek, çekinik, fakat soylu, anlamlı bir sevgi, aydınından gelen bir kucaklaşma isteği. Oysa Anadolu köylüsü hanidir, aynı göğü, aynı görüşü, kuşları, yemişleri, ekinleriyle yalnız toprağıyla değil onun bu uygarlıklarıyla da sıkı fıkı olmuş. Evi, tarlası onların tapınaklarının, oyun yerlerinin, birleşme evlerinin dizi dibinde, boy boy, kırık, sağlam, çeşitli yüzlü tanrılarıyla yadırgamaksızın senli benli, onlardan kendisine kalmış taş tekneye öteberisini koyuyor, sunak taşını malı gibi kullanıyor. Uygarlıkların sürekliliği damarlardaki kanda değil fakat davranışlarda beliriyor. Kuşaktan kuşağa yaşam ve ölüm karşısında aynı davranışlar, aynı törenler el değiştiriyor. Bu davranışlar başlar üzerinden aşan bir meşale gibi el değiştirmiyor, halkın ruhuna siniyor, oraya yuvalanıyor.”

Etkinliğin İlk Günü: 13 Kasım 2025, Perşembe

Ankara Üniversitesi- Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi- Muzaffer Göker Salonu

Programın ilk günü Metin And’ın yıllarca Tiyatro Bölümü’nde görev yaptığı Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi’nde gerçekleştirilmiştir. Yıllar sonra Metin And’ın yeniden DTCF ve yeni nesil öğrencileriyle bu çatı altında buluşması oldukça değerli ve anlamlıdır. Açış konuşması DTCF Halkbilimi Bölümü, Uygulamalı Halkbilimi Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Pınar Kasapoğlu tarafından yapılmış daha sonra sırasıyla Kudret Emiroğlu, Prof. Dr. Ezgi Metin Basat ve Şafak Yılmaz tarafından yapılan akademik sunumlar ile tamamlanmıştır. Muzaffer Göker Salonu’nda gerçekleştirilen sunumları Halkbilimi Bölümü öğretim üyeleri ve öğrencileri haricinde farklı bölümlerden de çok sayıda öğretim üyesi, öğrenciler, Metin And’ın yakınları, öğrencileri ve okurları izlemiştir.

Fotoğraf 4. 5. 6. 7. DTCF’de sunumlarını gerçekleştiren akademisyenler

³ Detaylı bilgi için bkz. “profdmetinand Instagram hesabı”.

Pınar Kasapoğlu sözlerine, Metin And ve sonrasında Esra And ile yollarının nasıl kesiştiğini ve bu sürecin bugünlere nasıl geldiğini anlatarak başlamıştır. Kişisel bir tanışıklık hikâyesi olarak başlayan ama zaman içerisinde akademik olarak da ortak çalışmaların, etkinliklerin üretilmeye başlandığı⁴ ve sonrasında komite üyesi olmaya kadar giden bu yolculuk aktarılmıştır. Bu sürecin o zamanki en büyük tanığı ve ortağı olan ve maalesef 26 Haziran 2025 tarihinde kaybettiğimiz Halkbilimi eski Bölüm Başkanı hocamız Prof. Dr. M. Muhtar Kutlu da anılmıştır. Daha sonra, Kutlu'nun desteği ile açılarak bölüm müfredatında yer alan "Oyun ve Kültür" dersi, içeriği ve Metin And ile kurulan ilişkisi anlatılmıştır. Bu ayrıntıdan yola çıkarak, Metin And'ın yıllar öncesinde de Halkbilimi Bölümü öğretim üyeleriyle var olan gönül bağı ve akademik paylaşımlarının da devamı niteliğinde olduğu belirtilmiştir:

"Metin And ve Halkbilimi Bölümü ilişkisi sadece bu kitaplar ve benim derslerim aracılığıyla değil elbette. Çok daha eskilere dayanıyor. Metin And'ın kadrosu aslında DTCF Tiyatro Bölümü'nde olmasına rağmen Halkbilimi Bölümü öğretim üyeleri ile hep yakın iletişimde olduğunu biliyoruz. Yazdığı eserlerde kendisi halkbilimi, antropoloji, etnoloji kaynaklarına bölüm hocalarımız aracılığıyla ulaştığını dile getiriyor eserlerinde. Örneğin, "Oyun ve Bugü" kitabında bölümümüz kurucusu olan Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek Hocamızdan, onun erken kaybı sonrası onun yazdığı "Türk Halkbilimi Kitabı"ndan esinlenerek geçiş törenlerini ön plana çıkaran "Doğum, Evlenme, Ölüm" oyununu bölüm arkadaşları ve öğrencilerinin katkılarıyla oyunlaştırdıklarını anlatmaktadır. Ayrıca, yine bölüm hocalarımızdan Prof. Dr. İlhan Başgöz ve yakın arkadaşı olan Prof. Dr. Gürbüz Erginer Hocalarımıza da kitabında katkılarından dolayı teşekkür etmiştir. Yani Metin And Hocamızın bölümümüzle olan akademik birlikteliği arkadaşlık, dostluk ilişkileri ile de devam etmiştir. Metin Hocamı tanıma şansım olmasa da Hocalarımın ve bölümümüzün geleneğini devam ettiriyor olmanın gururuyla Metin And Hocam ile gönül birliği kurduğumuza inanıyorum."

Kasapoğlu Metin And'ı, kitaplarından, yakınlarından dinlediklerinden yola çıkarak anlatmaya çalışmış, bu etkinliğin gerçekleşmesinde katkısı olan tüm kurum, kuruluş ve kişilere teşekkür ederek sözlerini Metin And'ın doğumunun 100. Yılında 2027'de gerçekleştirmesi planlanan etkinliği de duyurarak tamamlamıştır.

İlk olarak, Bilkent Üniversitesi Tarih Bölümü'nde dersler veren halkbilimi, antropoloji, tarih gibi alanların değerli hocası ve Kebikeç Dergisi'nin editörü Kudret

⁴ Detaylı bilgi için bkz. Kasapoğlu, P. (2024). "Daima Oyun Her Daim Oyuncu: Metin And'ı Anlamak", *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi* (368), 140-145.

Emiroğlu “Kültür, Millî Kültür ve Halk” başlıklı konuşmasını gerçekleştirmiştir. Sözlerine Metin And’ın çok önemli bir bilim insanı olduğunu, And’ın o tarihlerde yazdığı eserlerle evrensel bir bakış açısına sahip olduğunu, bugün dahi yazdıklarının bizler için çok önemli ve değerli temel kaynaklar olmaya devam ettiğini dile getirmiştir. Konuşmasında “kültür”, “millî kültür” ve “halk” kavramları üzerine yoğunlaşan Emiroğlu, bu kavramları açıklamış daha sonra da, kültür tarihi çalışmalarının kuramsal çerçevesini; “halk kültürünün bilimselleştirilme ya da mitolojileştirme çabalarının tartışmalı temelleri” üzerinden ele almıştır.

İkinci olarak, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı öğretim üyesi olan Prof. Dr. Ezgi Metin Basat, “Bakkhalar’ı ve Saya Gezmeyi Birlikte Düşünmek: Metin And ve Ritüelistik Tiyatroya Bütüncül Bakış” başlıklı sunumunu gerçekleştirmiştir. Konuşmasına DTCF Tiyatro Bölümü’nde bitirdiği yüksek lisans tezi ve Metin And’ın eserleriyle kesişen yolunu ve tüm bu sürecini aktararak başlayan Metin Basat, sunumunda da üzerine odaklandığı “köy seyirlik oyunları”nın “düz bir çizginin tersine döngüsel ilerleyen doğanın zamanını görünür kılışı”na vurgu yapmıştır: “Bu nedenle onlara zamanın performansı da denilebilir... İnsanın zamanı işaretleyerek doğayı anlama biçimi ile oyunun neşesi birleştiğinde kültürün kendisi bir oyuna dönüşür. Bu nedenle doğası benzeyenin oyunu da benzer; bu da bize bütüncül bir ritüel eskizi çıkarır” diyerek ritüelistik tiyatroya bütüncül bir bakış açısıyla nasıl baktığını dile getirmiştir.

Son olarak, DTCF Halkbilimi Bölümü eski lisans mezunlarından olan Karagöz Sanatçısı ve Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı Şafak Yılmaz “Dionisos’tan Karagöz Perdesine Yansımalar” başlıklı sunumu ile etkinliğe katılmıştır. İnsanlığın kültürel süreçlerinin öncesinde başlayan ilksel oyunun kültürel süreçlerle birlikte gelen bolluk ve bereket törenlerinin ardından ritüelistik bir boyut kazandığına vurgu yapan Yılmaz konuşmasında, şiir, müzik ve dans eşliğinde gelişen ritüelistik oyunun taklit, maske ve kuklalar aracılığıyla simgesel bağlamda “yeniden canlandırma” özelliği kazanarak gelişimini sürdürmüş olduğunu ve günümüz tiyatrosunun temellerini oluşturduğunu anlatmıştır. Ayrıca, “Birçok kültürde ‘ruh’ ile bağdaştırılan ‘gölge’ kavramının totem, maske veya kuklalar aracılığıyla sembolize edilerek ritüelistik süreçte değerlendirilmesi ise gölge oyununun ilksel haline işaret ederken gölge oyunu

ile toplumsal ritüeller arasındaki bağı ortaya çıkarmaktadır” diyen Yılmaz sunumunda, Anadolu’nun dönemsel kutlama ve törenlerindeki yarışma, oyun, eğlence, dans, dram ile güldürü unsurlarının da Türk halk tiyatrosunun temellerini oluşturduğu fikrinden hareketle dünya literatüründe Türk gölge oyunu olarak bilinen ve 2009 yılında “İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi”ne kaydedilen Karagöz sanatının kâr-ı kadim oyunlarını Dionisos ve toplumsal ritüeller açısından değerlendirmiştir.

Fotoğraf 8. 9. DTCF’de etkinliğe katkı sağlayan akademisyenler ve öğrencilerle anı fotoğrafları

Etkinliğin İkinci Günü: 14 Kasım 2025, Cuma

Goethe-Institut Ankara

Programın ikinci gününde, Goethe-Institut Ankara’da Esra And, Selen Eligül, Muzaffer Evcı ve Mevlüt Özhan’ın sunumları, Metin And’ın tanıdıkları, dostları, öğrencileri, sevenleri ve torunu Ece And’ın da katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Fotoğraf 10. 11. 12. 13. Goethe-Institut Ankara’da sunum yapan katılımcılar

İlk olarak, Metin And Çalışmaları Yürütücüsü ve kızı olan Esra And, “Metin And’ın Kültürel Mirası” başlıklı bir sunum yapmıştır. Sunumunda, ilki 2023 yılında yapılan “Metin And’ı Anma Günleri” kapsamında gerçekleştirilen etkinliklerin bugün ikincisi gerçekleştirilen bu etkinliklerin doğmasına nasıl zemin hazırladığını anlatmıştır. Metin And’ın adının aslında bir marka niteliği taşıdığından, onun ürettiği ve geride bıraktığı arşivin bir kültürel miras olduğuna ve bu mirasa sahip çıkmanın zorluğuna dikkat çekmiştir. Metin And’ın hem adının hem de kültürel mirasının sürdürülebilirliği ve gelecek nesillere aktarımının önemini vurgularken bu süreçte gençlerin de etkin rol almalarını istediğini belirtmiştir. Konuşmasında 2023’ten bu yana Metin And ile ilgili gerçekleştirilen ve kendisinin davet edildiği toplantılardan, etkinliklerden, atölyelerden bahsetmiş ve görsellerle sunumunu zenginleştirmiştir. Ayrıca, bu süreç içinde Metin And’ın Yapı Kredi Yayınları bünyesinde yeniden basılan kitaplarından, hâlihazırda yeniden basımı için çalışmaları devam eden kitaplarından da söz etmiştir. Gelecekte gerçekleşmesini hayal ettiği iki dileğini yinelemiş ve sözlerini katkı sunan herkese teşekkür ederek tamamlamıştır: “Biri bütün kitaplarının yeni baskılarını kitapçıların vitrininde görmek, diğeri de bir Metin And belgeseli yapmak. Yol uzun, yapacak çok iş var ama vazgeçmek gibi bir seçenek asla yok.”

İkinci olarak, yönetmen ve disiplinlerarası sanatçı Selen Eligül, “Euripides’in Bakkhaları’na Dekolonyel Bir Bakış” başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir. Bu sunumunda Eligül, konusunu Antik Yunan’dan, anlatı formlarını Anadolu’dan alan bir fiziksel koro çalışması olarak tanımladığı “Bakkhalaşma” (*Bakkhalar, Becoming a Bacchae*) adlı performansı hakkında detaylı bilgi vermiştir:

“Farklı ülkelerden İstanbul’a göçen sanatçılar tarafından ortak üretilen bu işte, Euripides’in Bakkhaları bu sefer başroldür. Diğer bir isimle “Maneadlar” olarak anılan bu kadınlar, deli sıfatıyla irade güçleri ellerinden alınmaya çalışılmış, sisteme kafa tutan kadınlardır. Günümüz sisteminden ayrı düşünemeyeceğimiz Bakkhalar, burada bu sistemin çarkında kendi doğasından edilmiş insanları temsil eder. Kendi oldukları takdirde toplumdan reddedilen insanların, her gece ormanda bir araya gelip gizlice kendi aralarında, kendi kimliklerini kutlamalarını anlatır. Bakkhalar’ın bu versiyonu, hepimizin Bakkhalaşma potansiyelini sahneye dökmeyi amaçlar. Başta masum ve kendilerini gerçekleştirmek amacıyla yarattıkları bu tarik düzende, kendilerinden geçmeleri ve öç alma hissiyle boğuşmaları sebebiyle kralı katleden, sistemin Bakkhalaştırdığı insanlar, devletin düzenini değiştirmek için canı bir yol seçerler.”

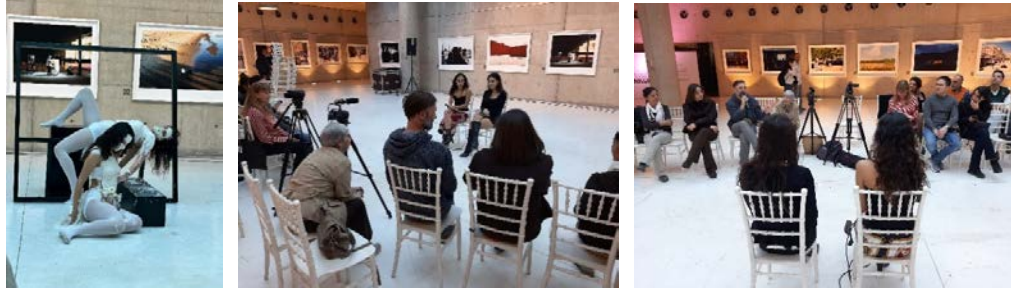
Üçüncü olarak, Metin And'ın dostu, yapımcı ve dans araştırmacısı Muzaffer Evcî tarafından "Geleneksel Kültürlerin Medyaya Yansıması" başlıklı bir sunum gerçekleştirilmiştir. Evcî, sunumunda dünyada geleneksel yaşam biçimlerinin büyük bir dönüşüm sürecinde olduğunu hatta yok olmak üzere olduğuna vurgu yapmıştır. Kıtaların en ücra köşelerinde bile geleneksel kültürlerin varlığını korumakta zorlandığını, kırsaldan büyük şehirlere yığılan nüfusun kent toplumuna dönüşürken yine de bazı yerel kültürler yaşam biçimini korumayı ve ritüellerini sürdürmeyi başardığını sosyal medyadan ve çeşitli belgesellerden verdiği görsel örneklerle aktarmaya çalışmıştır. "Böyle bir hızlı yok oluş sürecinde belgeseller, filmler ve sosyal medya, geleneksel kültürlerin yaşamasına ve yeniden benimsenmesine bir katkı sağlayabilir mi? Belgeleme ve yayma, kültürel çeşitliliğin korunmasında bize yardımcı olabilir mi?" diyerek dinleyicilerin akıllarında oluşturduğu çözümler üretmeye yönlendiren sorularla sunumunu tamamlamıştır.

Günün son sunumunu Metin And'ın DTCF Tiyatro Bölümü'nde öğrencisi olmuş ve onun yönlendirmesiyle bu konulara ilgi duyarak çalışmaya başlayan, bitirme tezini de köy seyirlik oyunları üzerine tamamlayan araştırmacı ve yazar Mevlüt Özhan gerçekleştirmiştir. Konuşmasına Metin And ile gönül bağını anlatarak başlayan Özhan, "Köy Seyirlik Oyunlarında Maske, Makyaj, Kostüm ve Aksesuarların Simgesel Özellikleri" başlıklı sunumunda, köy seyirlik oyunlarında kullanılan maske, makyaj, kostüm ve aksesuarlar gibi objelerin inanç ve büyü kaynaklı özellikler taşıdıklarını anlatmıştır. Oyunların, zaman içinde oynanma amacı ve oynanış şeklinde değişiklikler olsa da bu simgelerin aynen sürdürülmüş olduğunu daha önce Anadolu'da gerçekleştirdiği alan çalışmaları sırasında çektiği fotoğraflarla aktarmıştır. Bir başka deyişle, bahsi geçen köy seyirlik oyunlarının geçmişle bağlantıları kurularak simgesel özellikleri Özhan'ın kendi arşivinden seçtiği görsellerle anlatılmıştır.

Etkinliğin Üçüncü Günü: 15 Kasım 2025, Cumartesi

Cermodern

Programın üçüncü günü Cermodern'de konsept ve tasarımını Selen Eligül'ün, müzik kompozisyonunu Defne Doğru'nun yaptığı "Dionisos ve Anadolu Köylüsü" kitabındaki kültürler ve ritüellerden öykünerek hazırladıkları "Antigone'nin Kına Gecesi" başlıklı performans kendileri tarafından icra edilmiştir.

Fotoğraf 15. 16. 17. Cermodern’de gerçekleştirilen dans gösterisi ve sonrasında soru-cevap oturumu

“Antigone’nın Kına Gecesi”, heykel, müzik ve dans alanlarından beslenen disiplinlerarası bir performanstır. Antik Yunan Tiyatrosundaki “dithurambos” geleneğinin bugünkü karşılığını, Sophocles’in Antigone metni ve Kına Gecesi ritüeli üzerinden araştırmaktadır. Antigone metnindeki ölüm, evlilik ve sonraki hayat temalarının, karakterin iç dünyasında birbirine karıştığı bu çalışma, sahnede bir performansçı ve bir müzisyen tarafından icra edilmektedir.

Performans sonrasında sanatçılar ve izleyiciler arasında gerçekleştirilen soru-cevap oturumu ile etkinlik tamamlanmıştır.

Bir sonsöz olmalı...

Üç gün boyunca üç farklı mekânda, akademisyenlerin, araştırmacıların, sanatçıların, yazarların en çok da üniversite öğrencilerinin katılımıyla zenginleşen ve Metin And’ı daha derinden anlamaya ve anlatmaya odaklanılan bir etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi ve Goethe Institut Ankara’da gerçekleştirilen akademik sunumların yanı sıra Cermodern’de gerçekleştirilen performans ile bilim ve sanatın bir araya getirildiği çok yönlü bir program hazırlanmıştır. Bu bağlamda, özellikle genç nesillerin ilgisini çekmek ve katılımlarını üst düzeyde tutmak için kültür sanat mekânlarının ve müzelerin performans sanatlara alan açması ve bu tür kültür etkinlikleri desteklemesinin değerli ve önemli olduğu bir kez daha gözlemlenmiştir.

Tüm bu yazılanlara rağmen Metin And’ı anlatmanın yetersiz kaldığı hissi ağır basmaktadır. Kürsüde, sahnede ya da sonrası bireysel sohbetlerde katılımcıların ve yakınlarının Metin And ile ilgili dile getirdiği ve özellikle vurgu yaptığı ortak özelliklerinden bazıları şunlar olmuştur:

“ - Metin And evrenseldir: bildiği yabancı diller ve araştırmacı kişiliği ile ilgi duyduğu konularda yazılmış olan yabancı dildeki eserlere ulaşması ve o dönemde bunları ilk defa eserlerinde kaynak olarak kullanıyor olması bunun kanıtıdır.

- Metin And disiplinlerarası düşünen, okuyan ve yazan önemli bir entelektüel bir beyne sahiptir: Tiyatro temel alanı gibi görünse de tarih, felsefe, sosyoloji, edebiyat, sanat tarihi, antropoloji, etnoloji, halkbilimi de temel çalışma alanları arasındadır.

- Metin And bilim yanında sanatın birçok yönünü ön plana çıkaran bir bilim insanıdır: bale, halk dansları, resim, minyatür... Bunlardan sadece birkaçıdır.

- Metin And çok üretkendir: yazdığı yüzlerce makale, onlarca kitap ve görseller bunun kanıtıdır.

- Metin And paylaşımcıdır: öğrencileri ve arkadaşları ile her zaman bilgiyi paylaşarak çoğaltmıştır.

- Metin And oyun oynamayı çok seven yetenekli bir oyuncudur: İllüzyonist yönü ve yaptığı koleksiyonlar da kişiliğinin nüktedan, şakacı ve oyuncu tarafını somut bir şekilde göstermektedir.”

Anlaşıyor ki, “Daima Oyun Her Daim Oyuncu” olan Metin And’ı daha iyi anlamak, anlatmak ve gelecek nesillere aktarmak için daha yapmamız gereken şeyler var. Esra And’ın sözünü yineleyerek: “Yol uzun, yapacak çok iş var ama vazgeçmek gibi bir seçenek asla yok.”

2027 yılında gerçekleştirilmesi planlanan “Metin And’ın Doğumunun 100. Yıl Kutlamaları”nda görüşmek dileğiyle...

Kaynaklar

- And, E. (2024). "Metin And'ı Anma Günleri", *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi* (367), 104-111. (https://dergipark.org.tr/tr/pub/tfa/issue/87285/1553704#article_cite).
- Ekinci, P. (2024). "Cumhuriyet'in 100. Yılında Türk Tiyatrosu ve Metin And Paneli", *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi* (367), 111-116. (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tfa/issue/87285/1553708>).
- Kasapoğlu, P. (2024). "Daima Oyun Her Daim Oyuncu: Metin And'ı Anlamak", *Türk Folklor Araştırmaları Derneği Dergisi* (368), 140-145. (<https://dergipark.org.tr/tr/pub/tfa/issue/87299/1554272>).

FINANS: Bu çalışmanın yürütülmesinde herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI: Yazar, bu çalışmayı etkileyebilecek finansal çıkarlar veya kişisel ilişkiler olmadığını beyan eder.

YAZAR KATKILARI: Yazar, makalenin tümünü katkılarıyla oluşturmuştur.

ETİK ONAY BEYANI: Bu çalışmada Yerel Etik Kurul Onayına gerek duyulmamıştır. Yazar, bu üründe derginin Yapay Zekâ politikasına uymayı taahhüt etmiştir.

VERİ KULLANILABİLİRLİK BEYANI: Bu çalışmada kullanılan verilere yazardan talep üzerine erişilebilir.

FINANCE: No financial support was received for the conduct of this study.

CONFLICT OF INTEREST STATEMENT: The author declares that there are no financial interests or personal relationships that may influence this study.

AUTHOR CONTRIBUTIONS: The author has contributed to the manuscript in its entirety.

ETHICAL APPROVAL STATEMENT: Local Ethics Committee Approval was not required for this study. The author has committed to complying with the journal's Artificial Intelligence policy in this product.

DATA AVAILABILITY STATEMENT: The data used in this study are available upon request from the author.

Bu eser Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.
(This work is licensed under a Creative Commons NonCommercial license Attribution International License).